

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Aleksander
Nazwisko: Bachur
Miejsce urodzenia: Jaglewicze
Data urodzenia: 10-04-1942
Kraj urodzenia: Polska
Imię ojca: Jan
Imię matki: Anna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Mikrofilm z akt Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. "Bojownik" (nr rej. 26572), prowadzonej w latach 1981-1983 przez Wydział V KW MO/WUSW Lublin w odniesieniu do jednego z czołowych działaczy NSZZ „Solidarność” w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL w Świdniku. Aleksander Bachur został wymieniony w „Oświadczeniu” z dnia 22.12.1981 (złożonym przez jednego z pracowników WSK) jako członek komitetu strajkowego w WSK Świdnik w grudniu 1981 roku odpowiedzialny „za wyżywienie” strajkujących.	Mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/786 (10205/2).	
Akta internowanego Aleksandra Bachura. Został on pozbawiony wolności (internowany) na podstawie Decyzji Nr 104 Komendanta Wojewódzkiego MO w Lublinie z dnia 18.12.1981, w oparciu o art. 42 dekretu z dnia 12.12.1981 o stanie wojennym. Pierwotnie, od dnia 18.12.1981 przebywał on w Ośrodku Odosobnienia we Włodawie, a następnie od 26.03.1982 w Ośrodku Odosobnienia (Areszcie Śledczym) w Lublinie. Zwolniono go z internowania w dniu 21.07.1982, zgodnie z Decyzją Nr 104 Komendanta Wojewódzkiego MO w Lublinie z tego samego dnia.	Akta o sygn. IPN Lu 23/13 (8/VII/82).	

W okresie 21.07.1982 - 24.02.1983, po zwolnieniu z internowania, Aleksander Bachur objęty był kontrolą operacyjną przez Wydział V KW MO Lublin, w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) krypt. „Piłkarz”, nr rej. 28127, „ze względu na niezaprzeszanie działalności w NSZZ >Solidarność< po wprowadzeniu stanu wojennego”. Andrzej Bachur, pracownik WSK Świdnik, pełnił funkcję „przewodniczącego Wydziałowej Organizacji Związkowej na W-270”, zaś podczas strajku w dniach 13-16.12.1981 „był aktywnym członkiem Komitetu Strajkowego w WSK Świdnik”. Dnia 18.12.1981 został internowany. Jak odnotowano, „podczas pobytu w Ośrodku Internowania prowadzono z figurantem rozmowy, które nie wpłynęły na zmianę jego poglądów”. W dniu 25.09.1982 Aleksander Bachur, wraz z rodziną, wyemigrował z Polski (początkowo do RFN, potem do USA). W związku z tym zakończono prowadzenie KE „Piłkarz” i dnia 24.02.1983 materiały złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Lublin, pod sygn. 10118/II. W 1988 roku do akt tych włączono dokumentację Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Hades” nr rej. 31782. Akta sygn. 10118/II zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 3/90 z dnia 28.12.1989. Zachował się mikrofilm o sygn. 10118/2, obejmujący tylko część dokumentów.

Mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/772 (10118/2) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

W dniu 26.09.1984 Wydział II WUSW Lublin objął Aleksandra Bachura (przebywającego na emigracji w USA) kontrolą operacyjną w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) krypt. „Hades” nr rej. 31782, podejrzewając, że „jako b. aktywista >S[solidarności]<”, który wyjechał na stałe, „może prowadzić działalność szkodliwą [dla] PRL”. Takiej działalności nie stwierdzono jednak ze strony A. Bachura, toteż 06.05.1988 materiały KE „Hades” złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Lublin pod sygn. 10118/II (dołączono je do zarchiwizowanych w 1983 roku pod tą sygnaturą materiałów KE „Piłkarz”). Akta sygn. 10118/II zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 3/90 z dnia 28.12.1989. Zachował się mikrofilm o sygn. 10118/2, obejmujący tylko część dokumentów.

Mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/772 (10118/2) oraz zapisy karoteczno-ewidencyjne.

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Związek" (nr rej. 25985), prowadzonej przez Wydział III "A"/ V KW MO Lublin w okresie 02.10.1980 - 21.03.1983. Jej celem była "ochrona (...) przed oddziaływaniem i przenikaniem" do Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych Regionu Środkowo-Wschodniego z siedzibą w Lublinie, a następnie do Zarządu Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ "Solidarność", osób "o poglądach antysocjalistycznych, mających powiązania z działalnością ugrupowań antysocjalistycznych w kraju i za granicą oraz ochrona przed ewentualnymi próbami wykorzystywania MKZ NSZZ do rozgrywek politycznych wrogich ustrojowi socjalistycznemu". Aleksandra Bachura wymieniono w grupie 18 pracowników WSK, w „Wykazie członków komitetów strajkowych w ochranianych obiektach przez Wydział V KW MO w Lublinie” (dok. niedatowany, prawdopodobnie sporządzony pod koniec grudnia 1981 r.); przy jego nazwisku odręcznie dopisano „internow[any]”. Figuruje on także w „Wykazie osób internowanych przez Wydział V KW MO w Lublinie” z dnia 24.08.1982, gdzie wymieniono go wśród osób zwolnionych z internowania. Akta zawierają również pismo Naczelnika Wojewódzkiego Urzędu Cenzury w Chełmie z 05.01.1982, skierowane do Naczelnika Wydziału V KW MO Chełm, przy którym wysłano do „ewentualnego służbowego wykorzystania” przez SB listy kilkunastu internowanych z woj. lubelskiego, osadzonych w Ośrodku Odosobnienia we Włodawie, a wśród nich list Aleksandra Bachura do żony.

Akta o sygn. IPN Lu 018/162, t. 1, 3 (249/IV).

Materiały Wydziału Śledczego KW MO Lublin dotyczące działalności NSZZ "Solidarność" oraz osób internowanych w okresie stanu wojennego. Jak wynika z zapisu zawartego w Inwentarzu akt sygn. II KW MO/WUSW Lublin, materiały zarchiwizowane pod sygn. 10190/II, które złożono w archiwum Wydziału "C" w dniu 01.07.1983, obejmowały 2 tomy korespondencji dotyczącej internowanych oraz 11 tomów dokumentów odnoszących się łącznie do 221 osób. W późniejszym czasie dołączono kolejne tomy akt (w 1985 r. - m. in. "Informator o delegatach na I Krajowy Zjazd NSZZ >Solidarność<", wykaz członków i działaczy NSZZ "Solidarność" Regionu Środkowo-Wschodniego, wykaz internowanych, którzy następnie wyemigrowali z Polski; w 1989 r. - wykaz internowanych z woj. lubelskiego oraz wykaz "b[by]łych" działaczy NSZZ "Solidarność", z którymi przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze w ramach akcji "Klon"). Większość dokumentacji zniszczono za protokołem brakowania akt z dnia 13.09.1989. W odniesieniu do Aleksandra Bachura zachowały się jedynie dwie wzmianki. W „Wykazie internowanych [z] regionu środkowo-wschodniego” NSZZ „Solidarność” [dok. niedatowany] zawarto informację, że internowano go 18.12.1981, a zwolniono go z internowania 21.07.1982. Natomiast w „Wykazie osób internowanych lub prowadzących wrogą działalność, które zdecydowały się na emigracyjny wyjazd z Polski” z dnia 15.12.1984 wpisano, że A. Bachur wyemigrował z rodziną w dniu 25.09.1982, podając RFN jako „deklarowany kraj” pobytu.

Akta o sygn. IPN Lu 020/638 t. 7, 8 (10190/II).

Akta postępowania prowadzonego przez Wojskową Prokuraturę Garnizonową w Lublinie (nr Pg. Śl. 4/82) w sprawie osób, które „nie odstąpiły” od działalności w zdelegalizowanym NSZZ „Solidarność” po wprowadzeniu stanu wojennego oraz organizacji strajku w WSK Świdnik w grudniu 1981 roku. W aktach wymieniono Aleksandra Bachura jako członka komitetu strajkowego oraz osobę odpowiedzialną za wyżywienie protestujących.

Akta o sygn. IPN Lu 94/440 (Pg.Śl. 4/82).

Akta sprawy karnej prowadzonej przez Sąd Rejonowy we Włodawie w 1982 roku wobec innej osoby - inernowanego, osadzonego w Zakładzie Karnym we Włodawie. Aleksander Bachur, również przebywający wówczas w ZK we Włodawie jako internowany, został tu wymieniony w związku z odnalezieniem u niego nielegalnie wykonanej legitymacji „Solidarność Internowanych”.

Akta o sygn. IPN Lu 259/1 (II K. 327/83).

Informacje problemowe Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Lublin za 1982 rok. W „Informacji dot. sytuacji społeczno-politycznej” z dnia 26.01.1982 podano, że „internowani we Włodawie b. działacze >S[olidarności]< z woj. lubelskiego utrzymują kontakty z pracownikami niektórych zakładów (m. in. WSK Świdnik) poprzez odwiedzających ich członków rodzin”, próbując w ten sposób „oddziaływać na postawy załóg, z których się wywodzą”. Jednym z takich internowanych był Aleksander Bachur, który „przekazał wiadomość, aby członkowie rodzin internowanych w oknach swoich mieszkań powystawiali krzyże i obrazy”.

Akta o sygn. IPN Lu 0367/4 (111/29).

Informacje Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Lublin, dotyczące „sytuacji społeczno-politycznej w woj. lubelskim” za okres 04.05.1982 - 24.09.1982. W Informacji z dnia 22.07.1982 zawarto m.in. wykaz osób, wobec których „w związku z rocznicą Święta Odrodzenia Polski Komendant Wojewódzki MO w Lublinie wydał decyzję o uchyleniu internowania” lub „wyrzcił zgodę na urlopowanie”. Aleksander Bachur został wymieniony w grupie zwolnionych z internowania w dniu 21.07.1982.

Akta o sygn. IPN Lu 0367/5 (111/30).

Korespondencja pomiędzy Wydziałem „C” KW MO/WUSW Lublin a Biurem „C” MSW z lat 1978-1987, dotycząca przesyłania kart ewidencyjnych. W wykazie przesyłanych kart z dnia 08.10.1982 znajduje się informacja o karcie odnoszącej się do Aleksandra Bachura – jednej z osób internowanych, które „powróciły z ośrodków odosobnienia do miejsc zamieszkania”.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/104.

Dziennik korespondencyjny Wydziału Paszportów KW MO Lublin. Zawiera on wpis z dnia 19.08.1982, dotyczący korespondencji w sprawie starań Aleksandra Bachura o wyjazd emigracyjny.

Akta o sygn. IPN Lu 0165/4 (185/4).

„Zastrzeżenie wyjazdów” nr Z-I-2792/82, zastosowane wobec Aleksandra Bachura na wniosek Wydziału V KW MO Lublin na okres od 11.03.1982 „do odwołania” - akta paszportowe nr EALU 68747; pod informacją o „zastrzeżeniu” wpisano: „internowany” (cały zapis przekreślono).

Karta Pz-35 z Kartoteki paszportowej Biura Paszportów MSW.

W dniu 19.03.1982 Wydział V KW MO Lublin zarejestrował w Wydziale „C”, pod nr 27553, „zastrzeżenie wyjazdów” Aleksandra Bachura do „wszystkich krajów świata” do odwołania – jako internowanemu przez Wydział Śledczy KW MO Lublin w ramach akcji „Jodła”. Zastrzeżenie „anulowano” formalnie 05.04.1984 (już po wyemigrowaniu A. Bachura z Polski).

Zapis w Dzienniku rejestracyjnym KW MO/WUSW Lublin pod nr 27553, karta Mkr-1 z dnia 19.07.1982, znajdująca się w mikrofilmie o sygn. IPN Lu 0229/772 (10118/2 WUSW Lublin).

Akta paszportowe Aleksandra Bachura zawierające m.in. dokumenty odnoszące się do jego opozycyjnej działalności związkowej oraz stosowanych wobec niego represji. Aleksander Bachur podczas internowania zdecydował się na skorzystanie z możliwości opuszczenia PRL, na co wyrażono zgodę. W aktach znajduje się „Podanie-kwestionariusz” o wydanie zezwolenia na wyjazd za granicę, z datą wypełnienia 31.03.1982, w którym A. Bachur wpisał: "Od dnia 18.12.1981 roku zostałem internowany decyzją nr 104 i przebywam w Ośrodku Odosobnienia dla internowanych w Lublinie, ul. Południowa 5. Zgodnie z decyzją Rządu PRL przysługuje mi prawo ubiegania się o wyjazd za granicę wraz z rodziną". Niektóre z adnotacji sporządzonych przez SB we wspomnianym podaniu zostały zamazane czarnym tuszem (udało się je częściowo odczytać) – wynika z nich, iż według Służby Bezpieczeństwa A. Bachur był „zdecydowanie wrogo nastawiony do ustroju socj[alistycznego] i władzy ludowej”. Dnia 25.09.1982 Aleksander Bachur, wraz z rodziną, wyjechał na stałe z Polski.

Akta o sygn. IPN Lu 0358/1752 (EALU 68747).

Informacje dotyczące Aleksandra Bachura umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano, że należał on do NSZZ „Solidarność” w WSK Świdniki i był internowany w okresie 18.12.1981 - 21.07.1982 (akta o sygn. 10190/II - zniszczono). Podano także, że A. Bachura objęto kontrolą operacyjną w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego (nr rej. 28127), ponieważ „nie zaprzestał działalności po wprowadzeniu stanu wojennego”, był „aktywnym członkiem komitetu strajkowego w dniach 13-16.12.1981”. Sprawę zdjęto z ewidencji dnia 20.01.1983 (taka data w dok.) w związku z emigracją A. Bachura. Ponownie podjęto kontrolę A. Bachura, rejestrując kolejny Kwestionariusz Ewidencyjny (nr rej. 31782) „z uwagi na możliwość prowadzenia wrogiej działalności w USA”, jednak nie stwierdzono takich działań ze strony A. Bachura i dnia 04.05.1988 (taka data w dok.) materiały złożono w archiwum Wydziału „C” WUSW Lublin. Dokumentację obu kwestionariuszy zarchiwizowano pod sygn. 10118/II, a mikrofilm pod sygn. 10118/2.

Wydruk "Informacji o osobie" z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).

"Wykaz alfabetyczny osób internowanych w okresie stanu wojennego", będący darem osoby prywatnej. Pod poz. 141 wykazu figuruje Aleksander Bachur z informacją o internowaniu w okresie 18.12.1981 - 21.07.1982.

Akta o sygn. IPN Po 161/1 - dar osoby prywatnej.